

PROCURATURA REPUBLICII MOLDOVA

PROCURATURA GENERALĂ

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73, MD-2001, Tel.: /373 22/ 828 373

www.procuratura.md / e-mail: proc-gen@procuratura.md

la nr.DGPȘG-1625-18-69-225 din 01.12.2025

Cancelaria de Stat

Procuratura Generală a examinat *proiectul de hotărâre privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.306/2025 cu privire la aprobarea Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029 (în continuare PNA)*, număr unic **939/CS/2025**, expediat spre avizare.

Apreciind conținutul proiectului prin prisma principiilor activității de legiferare prevăzute de art.3 din Legea nr.100/2017 *cu privire la actele normative*, în limita domeniului de competență al Procuraturii Generale, expunem următoarele:

1. Privind Clusterul 1 - Valori fundamentale, Capitolul 23 - Sistem judiciar și drepturi fundamentale,

Acțiunea 36 - Continuarea implementării recomandărilor GRECO din cea de-a cincea rundă a *Raportului de evaluare a Republicii Moldova*, Anexa B: Pornind de la faptul că, în calitate de expert național al Republicii Moldova la GRECO, este desemnat un procuror din cadrul Procuraturii Generale, care monitorizează implementarea recomandărilor GRECO, considerăm judicioasă completarea rubricii „*Instituția responsabilă*” cu următorul text: „*PG – Procuratura Generală*”.

2. Privind Clusterul 1 – Valori fundamentale,

Capitolul 24 – Justiție, Libertate și Securitate, Anexa A, pct.10 „Cooperarea juridică în materie penală”, propunem completarea cu Acțiunea nr.109 – Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13.06.2002 *privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre*, cu completarea corespunzătoare a rubricilor, după cum urmează:

- CELEX: 32002F0584;
- Foaie de parcurs: „*RoL CR*”;
- Criteriu de referință: *Acțiune normativă*;
- Acțiune: *Proiect de lege privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre*;
- Indicator de monitorizare: *Lege adoptată*;
- Instituția responsabilă: MJ – *Ministerul Justiției*; PG – *Procuratura Generală*; CSM – *Consiliul Superior al Magistraturii*; MAI – *Ministerul Afacerilor Interne*;
- Luna: *decembrie*;
- Anul: *2027*.

Opinăm pentru completarea PNA cu acțiunea prenotată, reieșind din faptul, că odată cu aderarea la UE procedura de extrădare între Statele Membre urmează a fi înlocuită cu procedura de predare a infractorilor în baza mandatului european de

arestare.

Modificările legislative urmează a fi realizate în termen util, pentru a fi în vigoare la momentul aderării.

3. Privind Clusterul 1 – Valori fundamentale,

Capitolul 24 – *Justiție, libertate și Securitate, Anexa – B:*

3.1. Acțiunea nr. 7. *Instruirea noilor operatori desemnați pentru completarea e-platfomei.*

Pornind de la competențele instituționale ale Procuraturii Generale, propunem reformularea acțiunii și redarea acesteia în următoarea formulă: „*Întreprinderea măsurilor necesare în vederea organizării instruirilor pentru completarea e-platfomei*”.

Subsecvent, luând în considerare că, instruirea urmează a fi efectuată de către experții Uniunii Europene, considerăm necesar de completat rubrica „*Acoperit din asistența externă*” a acțiunii prenotate cu estimările preconizate.

3.2 Acțiunea 8 - *Organizarea reuniunilor anuale comune de coordonare în special cu autoritățile de aplicare a legii din România și Ucraina în vederea identificării soluțiilor pentru combaterea amenințărilor criminalității organizate în context regional (în special cu privire la aspecte legate de traficul de droguri, traficul de arme, fraudele de tip call-center), propunem a completa rubrica „Instituția responsabilă” cu următorul text „MAI- Ministerul Afacerilor Interne, IGP- Inspectoratul General al Poliției, PG-Procuratura Generală”;*

Mai mult, ținând cont de contextul regional propunem în lista infracțiunilor să fie inclusă și crima - *organizarea a migrației ilegale* (conform convențiilor internaționale – *traficul ilegal de migranți*).

3.3 Acțiunea 27. *Utilizarea mai frecventă a investigațiilor financiare paralele în cazurile de criminalitate organizată pentru identificarea și urmărirea penală a bunurilor infracționale.*

Propunem completarea rubricii „*Instituția responsabilă*” cu sintagma ”MAI - Ministerul Afacerilor Interne, SV-Serviciul Vamal, SF-Serviciul Fiscal de Stat”. Or, utilizarea investigațiilor financiare paralele ține inclusiv de competența organelor de urmărire penală.

Astfel, art.229² alin.(2) din Codul de procedură penală stabilește că „*În vederea urmăririi și identificării bunurilor infracționale, precum și a acumulării probelor cu privire la bunurile respective, organul de urmărire penală desfășoară investigații financiare paralele*”.

În această ordine de idei, responsabilitatea pentru dinamizarea aplicării mecanismului juridic de referință angajează inclusiv și efortul din partea organelor de urmărire penală, nu doar a Procuraturii.

3.4. Acțiunea 39. *Creșterea ponderii produselor analitice utilizate în investigarea cazurilor de crimă organizată (trafic de persoane, trafic de droguri, spălare de bani etc.)*”.

Propunem completarea rubricii „*Instituția responsabilă*” cu sintagma ”MAI - Ministerul Afacerilor Interne, SV-Serviciul Vamal, SF-Serviciul Fiscal de Stat”, din raționamentele redată *supra*.

3.5. Acțiunea 44. Implementarea măsurilor comune de investigație și înființarea de echipelor dedicate investigării și combaterii noilor fenomene criminale transnaționale (Utilizarea echipelor comune de investigații pentru combaterea noilor fenomene criminale transnaționale)

În vederea redării clare a conținutului acțiunii, propunem modificarea acesteia și prezentarea în următoarea formulă: *”Utilizarea echipelor comune de investigații pentru combaterea noilor fenomene criminale transnaționale”*.

3.6. Acțiunea 48. Organizarea simulărilor comune cu reprezentanții instituțiilor responsabile de investigații transfrontaliere privind criminalitatea organizată.

Opinăm pentru excluderea din proiectul avizat a acțiunii menționate, deoarece proiectul Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029 include și alte acțiuni care reglementează mai clar și mai eficient cooperarea între autoritățile de drept în combaterea criminalității organizate transfrontaliere. Astfel, această acțiune devine redundantă.

3.7. Acțiunea 50 Creșterea numărului rețelelor criminale cu risc ridicat identificate pro-activ și sistematic.

Pentru o mai bună formulare propunem a reda acțiunea prenotată cu următorul cuprins: *„Sporirea capacității de identificare pro-activă și sistematică a rețelelor criminale cu risc ridicat”*.

Modificarea denumirii acțiunii este necesară pentru a asigura o formulare clară, precisă și orientată spre rezultate, subliniază importanța dezvoltării capacităților instituționale de identificare a grupărilor criminale, punând accent pe activități pro-actives și proceduri sistematice și nu doar pe numărul rețelelor identificate.

Mai mult, formularea *„creșterea numărului de rețele criminale identificate”* poate fi interpretată mai degrabă ca un indicator de rezultat, și nu ca o acțiune concretă.

3.8. Acțiunea 70 - Instruirea procurorilor și judecătorilor privind prevederile FATF și normele Uniunii Europene în domeniul prevenirii și combaterii spălării de bani și a finanțării terorismului, recuperarea și confiscarea activelor”.

Propunem la rubrica *„Instituția responsabilă”* a completa cu textul *„CSM – Consiliul Superior al Magistraturii”*, având în vedere rolul primordial al acestuia în asigurarea pregătirii profesionale continue a judecătorilor.

3.9. Acțiunea 85 - Aprobarea Metodologiei privind examinarea cazurilor de abuz și exploatare sexuală a copiilor, prin utilizarea tehnologiilor online.

Considerăm că, formularea acțiunii nu este suficient de clară, deoarece nu a fost precizată etapa procesului penal vizată, fie examinarea judiciară, fie faza de urmărire penală, sau ambele.

Subsecvent, termenul *„tehnologiilor online”* este impropriu în contextul activității respective. Astfel, propunem substituirea acestuia cu sintagma *„tehnologiilor informaționale”*, care reflectă mai exact natura mijloacelor utilizate în comiterea acestui tip de infracțiuni.

În această ordine de idei, propunem redarea **Acțiunii 85** în următoarea formulă: *„Aprobarea Metodologiei privind investigarea cazurilor de abuz și exploatare sexuală a copiilor prin utilizarea tehnologiilor informaționale”*.

3.10. Acțiunea 105 - Efectuarea analizei și evaluării rolului subdiviziunilor din cadrul MAI în domeniul combaterii traficului de ființe umane prin stabilirea competențelor în domeniul combaterii migrației ilegale și a infracțiunilor de trafic de ființe umane, cu posibila separare la nivel instituțional a competențelor.

Considerăm că, denumirea acțiunii este ambiguă și poate genera diferite interpretări.

Astfel, în vederea asigurării unei formulări clare, precise și orientate spre rezultate, opinăm pentru redarea denumirii acțiunii după cum urmează:

„Participarea entităților desemnate la evaluarea și analiza activității subdiviziunilor din cadrul MAI în domeniul combaterii traficului de ființe umane, precum și a altor infracțiuni asimilate și conexe, pentru determinarea randamentului și competențelor funcționale în domeniu, asigurând astfel independența instituțională a acestora.”

Totodată, în calitate de co-executor al acțiunii menționate mai sus, propunem desemnarea Procuraturii Generale, autoritate care contribuie la implementarea politicii statului în domeniul de competență.

3.11. Acțiunea 106 - Consolidarea capacităților de expertiză și tehnice ale personalului Procuraturii în domeniul combaterii traficului de ființe umane

Pornind de la faptul că termenul de realizare a acțiunii, conform Hotărârii de Guvern nr.306/2025 privind aprobarea Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, este stabilit: decembrie 2025, și având în vedere că, au fost întreprinse toate acțiunile necesare și posibile (administrative, de instruire, de capacitate tehnică) pentru executarea acesteia în termenul indicat, precum și indicatorii de monitorizare au fost realizați, opinăm pentru excluderea acestei acțiuni din proiectul avizat.

3.12. Acțiunea 107 - Îmbunătățirea capacităților de identificare a infracțiunilor privind traficul de ființe umane.

Opinăm pentru reformularea denumirii acțiunii în cauză.

În context, menționăm că, organele abilitate descoperă infracțiunile, iar victimele sunt identificate, motiv pentru care se recomandă utilizarea acestor termeni.

Având în vedere cele menționate, precum și indicatorii de monitorizare ai acțiunii, propunem redarea acesteia în următoarea formulă: *„Îmbunătățirea capacităților de descoperire a infracțiunilor de trafic de ființe umane și de identificare a victimelor.”*

3.13. Acțiunea 113 - Dezvoltarea capacităților și capabilităților de investigare a infracțiunilor de TFU online.

Menționăm că, termenii „capacități” și „capabilități” sunt sinonimi, motiv pentru care se recomandă utilizarea exclusivă a noțiunii „capacități”.

De asemenea, termenul „online” urmează a fi substituit cu expresia „cu utilizarea tehnologiilor informaționale”, care reflectă mai precis natura mijloacelor utilizate.

Prin urmare, propunem reformularea denumirii acțiunii astfel: *„Dezvoltarea capacităților de investigare a infracțiunilor de trafic de ființe umane cu utilizarea tehnologiilor informaționale.”*

3.14. Acțiunea 118 - Constituirea Echipelor Comune de investigații internaționale (ECI) pe dosare de trafic de ființe umane

Acțiunea în cauză este inclusă în acțiunea nr.44 din PNA, Clusterul 1, Capitolul 24, Anexa B – „*Utilizarea echipelor comune de investigații pentru combaterea noilor fenomene criminale transnaționale*”, care prevede, *inter alia*, și constituirea Echipelor Comune de Investigații în vederea investigării infracțiunilor de trafic de ființe umane, acestea reprezentând o formă frecventă a criminalității transnaționale.

În consecință, pentru a evita suprapunerea și repetarea acțiunilor, propunem excluderea acțiunii nr.118 din proiect.

3.15. Acțiunea 194 - Clarificarea atribuțiilor procurorilor prin elaborarea sau după caz actualizarea regulamentelor interne

Având în vedere că, atribuțiile procurorilor sunt stabilite prin Codul de procedură penală și Legea nr.3/2016 *cu privire la Procuratură*, iar, din perspectiva tehnicii legislative, acestea nu pot fi „clarificate” prin acte instituționale, sensul acțiunii respective vizează, după caz, revizuirea și ajustarea regulamentelor și actelor interne, în scopul asigurării aplicării corecte a normelor legale.

În context, propunem modificarea denumirii acțiunii și redarea acesteia în următoarea formulă: „*Revizuirea și actualizarea regulamentelor interne ale procuraturii în vederea adaptării acestora la necesitățile instituționale actuale și asigurării aplicării corecte a atribuțiilor procurorilor.*”

3.16. Acțiunea 274 - *Formarea profesională a procurorilor, judecătorilor și ai altor subiecți ai procesului de urmărire penală cu privire la competențele Parchetului European (EPPO) și Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF), mecanismele de activitate modul de cooperare și particularitățile investigațiilor privind fraudele ce vizează interesele financiare ale UE, în conformitate cu atribuțiile și competențele Parchetului European*” propunem la rubrica „*Instituție responsabilă*” a include sintagma „CSM – Consiliul Superior al Magistraturii”.

3.17. Acțiunea 284 - Implementarea și monitorizarea recomandărilor GRECO din Runda a cincea de evaluare în ce privește autoritățile de aplicare a legii

Mei mult, este necesar de menționat că indicatorul de monitorizare aferent acțiunii în cauză - „*Raport elaborat*” - a fost realizat prin întocmirea și transmiterea către GRECO a raportului de țară.

Totodată, Acțiunea nr. 36 „*Continuarea implementării recomandărilor GRECO din cea de-a cincea rundă a Raportului de evaluare a Republicii Moldova*”, prevăzută în Clusterul 1, Capitolul 23, va asigura continuarea executării acestei acțiuni în cazul formulării unor recomandări repetate de către GRECO, care urmează să examineze raportul Republicii Moldova în cadrul ședinței plenare din martie 2026.

În consecință, pentru a evita suprapunerea și repetarea acțiunilor, propunem excluderea **Acțiunii nr. 284** din PNA.

Adjunctul Procurorului General interimar

/semnat/

Sergiu RUSSU